

WYCIĄG ZE ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU REGIONU KARKONOSZY

D. CZĘŚĆ IMPLEMENTACYJNA

Opracował: **SPF Group, v.o.s.**
Masarykova 129/106
400 01 Ústí nad Labem

Data: marzec 2013

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Katalog projektów i Plan Działania	6

1. WSTĘP

Część wdrożeniowa stanowi opis metod i procedur umożliwiających pomyślną realizację priorytetów i działań zdefiniowanych w części projektowej. Część wdrożeniowa obejmuje przede wszystkim:

- propozycję zestawu projektów bazującego na katalogu projektów, stworzonym na jego podstawie 1–2 letnim planie działania (lista ważnych propozycji projektowych przeznaczonych do realizacji w najbliższych latach, aktualizowana następnie 2–4 x rocznie),
- propozycję dotyczącą harmonogramu planowania realizacji i monitorowania wdrażania ZSRR Karkonosze.

Katalog projektów to lista projektów ukierunkowanych na rozwój, które są przygotowywane na terenie regionu. Katalog projektów nie ma ambicji uwzględnienia wszystkich propozycji projektowych (w związku z dużą liczbą projektów i ich realizatorów nie jest to możliwe), ma natomiast zawierać orientacyjne informacje o projektach, które mogą być wybrane do planu działania.

Plan działania obejmuje propozycje projektowe o znaczeniu ogólnoregionalnym, które są klasyfikowane na podstawie kilku aspektów. Zakłada się bieżącą aktualizację planu działania co około 3–12 miesięcy. Plan działania jest więc jedynym „podlegającym zmianom elementem ZSRR Karkonosze, z tego też powodu opracowany został w oddzielnym pliku (baza danych w MS Excel), podczas gdy w nin. części wdrożeniowej opisane zostały jedynie metody i procesy. Plan działania może być uzupełniany o ewentualne nowe propozycje projektowe, mogą też być z niego wykreślane propozycje, które albo zostały zrealizowane, albo co do których podjęta zostanie decyzja o rezygnacji z ich przygotowania i realizacji. Poszczególne propozycje projektowe przyczyniają się do realizacji wybranych celów części projektowej ZSRR Karkonosze.

Cykl planowania – propozycja realizacji i monitoringu.

ZSRR Karkonosze przygotowana jest na 8 lat w określeniu do horyzontu priorytetów, działań i projektów oraz 20 lat w odniesieniu do horyzontu wizji. Jako horyzont priorytetów, działań i projektów wybrany został rok 2020, ponieważ ten rok jest czasowo zgodny z końcem następnego okresu programowania polityki spójności UE, który ograniczony jest latami 2014–2020. ZSRR Karkonosze powinna zostać zatwierdzona przez Zarząd Związku Gmin Karkonosze (Rada SMO Krkonoše) oraz rady gmin członkowskich Związku. Po zatwierdzeniu dokumentu ZSRR Karkonosze konieczne jest zabezpieczenie następujących, głównych procesów jego realizacji:

- ▲ podział kompetencji przy wdrażaniu dokumentu,
- ▲ ocenianie i monitorowanie realizacji z wykorzystaniem wskaźników monitorowania,
- ▲ zaangażowanie partnerów i społeczeństwa w procesie wdrażania,
- ▲ aktualizacja ZSRR Karkonosze.

1.1 PODZIAŁ KOMPETENCJI

Część strategiczna ZSRR Karkonosze przygotowana została z uwzględnieniem kompetencji i możliwości Związku Gmin Karkonosze, które są często o wiele mniejsze (bardziej ograniczone) niż rzeczywiste potrzeby regionu. Z tego względu ZSRR Karkonosze obejmuje różne typy interwencji (bezpośrednie i pośrednie), których realizacja wymaga innego podejścia.

Można skonstatować, że za realizację ZSRR Karkonosze odpowiadają następujące podmioty:

- ▲ organy Związku Gmin Karkonosze (szczególnie Zarząd Związku Gmin Karkonosze) jako podmiotu politycznego, decydujące o działaniach i interwencjach Związku i zatwierdzające wybrane działania i interwencje,
- ▲ grupa sterująca ZSRR Karkonosze (optymalnie – obecna grupa sterująca ds. przygotowania ZSRR) realizująca decyzje operacyjne i zalecenia przy wdrażaniu ZSRR Karkonosze,
- ▲ managerowie Związku Gmin Karkonosze odpowiedzialni za zarządzanie ZSRR Karkonosze, ew. też za część interwencji zaproponowanych i/lub zatwierdzonych przez kierownictwo Związku Gmin Karkonosze,
- ▲ organizacje włączone do działań (inne dla każdego działania) i realizatorzy poszczególnych strategicznych propozycji projektowych (w tym partnerzy po polskiej stronie) – w przypadku najważniejszych podmiotów uczestniczących (województwa, władze KRNAP, gminy członkowskie Związku Gmin Karkonosze) konieczne jest, by w sposób sformalizowany wypowiedziały się co do ZSRR Karkonosze (np. poprzez przyjęcie do wiadomości przez radę gminy, zarząd itp.) i w ramach swoich możliwości i kompetencji podejmowały takie kroki, które wesprą wdrażanie ZSRR Karkonosze, np. poprzez:
 - generowanie własnych projektów wpisujących się w ZSRR,
 - uwzględnienie ZSRR w swoich dokumentach strategicznych,
 - wydawanie pozytywnych stanowisk odnośnie projektów zgodnych ze ZSRR i negatywnych – w stosunku do projektów będących w sprzeczności ze ZSRR.

Grupa sterująca jest głównym podmiotem na poziomie operacyjnym realizacji ZSRR Karkonosze. W stosunku do Związku Gmin Karkonosze ma głos rekomendujący. Przed rozpoczęciem wdrażania ZSRR Karkonosze grupa sterująca powinna uzyskać od Związku Gmin Karkonosze formalny mandat i status oraz musi jej zostać powierzone wykonywanie działań operacyjnych związanych z fazą wdrożeniową ZSRR Karkonosze. Zadaniem grupy sterującej jest:

- bieżące monitorowanie realizacji ZSRR Karkonosze,
- wydawanie rekomendacji Zarządowi Związku Gmin Karkonosze,
- powierzanie zadań managerom wykonawczym Związku Gmin Karkonosze oraz kontrola realizacji tych zadań (niektóre polecenia może wydawać bezpośrednio Zarząd Związku Gmin Karkonosze).

Grupa sterująca spotykać się będzie w sprawach ZSRR Karkonosze 3–4 razy rocznie, a treścią jej działań będzie (w formie rekomendacji):

- ▲ kontrola realizacji ZSRR Karkonosze (w tym realizacja wskaźników),
- ▲ aktualizacja planu działania (wyeliminowanie zrealizowanych lub odrzuconych projektów i uzupełnienie o nowe),
- ▲ kontakty z partnerami, realizatorami projektów, itp.

Managerowie Związku Gmin Karkonosze pełnią funkcje wykonawcze zapewniające przede wszystkim odpowiednie administrowanie ZSRR Karkonosze. Jedną z możliwości dodatkowego wykorzystania ZSRR Karkonosze jest także jej wykorzystanie jako materiału wyjściowego do opracowania zintegrowanej strategii rozwoju obszaru, która ma być jednym z narzędzi przy wdrażaniu polityki spójności UE w latach 2014–2020.

1.2 OCENA I MONITORING ZSRR KARKONOSZE

Monitoring ZSRR Karkonosze stanowi niezbędne narzędzie służące kontroli stopnia i jakości realizacji celów ustanowionych w ZSRR Karkonosze. Jako podstawa monitorowania realizacji celów została wybrana metoda wskaźnikowa, która za pomocą z góry ustalonych wskaźników rejestruje zmiany osiągnięte w trakcie wdrażania ZSRR Karkonosze, mierzy więc także stopień wdrożenia („sukces”) tego dokumentu. Metody tej używa się obecnie standardowo w dokumentach koncepcyjnych na poziomie wojewódzkim i krajowym, a także w dokumentach wdrożeniowych (np. w programach operacyjnych służących wdrażaniu polityki spójności UE).

Wskaźniki powinny być mierzone co 2–4 lata, przede wszystkim w oparciu o dostępne dane statystyczne. Pomiary mogą być, przy dostępności danych, wykonywane również co roku, jeśli jest to możliwe pod względem administracyjnym. Lista poszczególnych wskaźników na poziomie wyników zawarta jest w opisie poszczególnych działań w części projektowej ZSRR Karkonosze (część C).

Dysponując ww. danymi jest można wyciągnąć wnioski służące ocenie realizacji ZSRR Karkonosze. Stopień realizacji poszczególnych celów (za pośrednictwem odpowiednich wskaźników) można co do zasady oceniać na trzech poziomach:

- cel jest realizowany (obserwowany trend wartości wskaźników i ich jakość wskazuje, że udaje się realizować cele, do czego przyczyniają się interwencje ZSRR Karkonosze),
- cel jest realizowany częściowo (obserwowany trend wartości wskaźników i ich jakość wskazuje, że cele są realizowane częściowo, a więc tylko w niektórych, cząstkowych działaniach, tylko w niektórych częściach regionu, itp., do czego przyczyniają się interwencje ZSRR Karkonosze),
- cel nie jest realizowany (obserwowany trend wartości wskaźników i ich jakość wskazuje, że cele nie są realizowane, nawet przy interwencjach ZSRR Karkonosze).

Networking i partnerstwo przy wdrażaniu ZSRR Karkonosze.

Realizacja ZSRR Karkonosze zakłada zaangażowanie szeregu podmiotów działających na terenie regionu. Budowanie sieci stosunków i współpracy (networking) stanie się dzięki temu jedną z podstawowych zasad wdrażania Strategii. W celu zaangażowania poszczególnych podmiotów oraz opinii publicznej w realizację ZSRR Karkonosze skorzystać należy z następujących narzędzi:

- publikowanie przez dłuższy okres finalnej wersji ZSRR Karkonosze na stronie internetowej Związku Gmin Karkonosze oraz sukcesywne zamieszczanie informacji nt jej realizacji (monitoring);
- udzielanie informacji za pośrednictwem mediów (konferencje prasowe, informacje prasowe, publikowanie informacji w drukowanych czasopismach),
- konsultacje społeczne odnoszące się do przygotowania najważniejszych propozycji projektowych, wraz z bezpośrednim zaproszeniem szerszego kręgu przedstawicieli środowiska zawodowego, którego dana propozycja może dotyczyć jak również możliwość nieskrępowanego udziału w nich wszystkich zainteresowanych mieszkańców,
- w przypadku przygotowania konkretnych projektów organizowanie dodatkowych spotkań specjalistycznych grup roboczych (np. wykorzystanie istniejących platform komunikacyjnych i grup roboczych do opracowywania propozycji i sugestii dot. ZSRR Karkonosze, odpowiednie spotkania organizowane ad hoc w razie potrzeby oceny eksperckiej konkretnych propozycji i sugestii),
- bieżąca współpraca zainteresowanych stron przy przygotowywaniu i realizacji poszczególnych projektów,
- spotkania koordynacyjne z przedstawicielami organizacji z polskiej części Karkonoszy, dotyczące zarówno koordynacji wdrażania strategii po obu stronach granicy, jak i koordynacji zw. z przygotowywaniem i realizacją poszczególnych propozycji projektowych,

- badania wśród mieszkańców i przedsiębiorców, przydatne także dla pozyskania opinii nt. innych, dodatkowych potrzeb podmiotów z obszaru regionu.

1.3 AKTUALIZOWANIE ZSRR KARKONOSZE

Aktualizację ZSRR Karkonosze należy przeprowadzić przed upływem jej horyzontu czasowego, w przypadku, gdy dojdzie do zasadniczych zmian w otoczeniu (zmiany makroekonomiczne, zasadnicze zmiany w polityce gospodarczej lub socjalnej państwa lub UE, itp.) lub też gdy konieczna stanie się modyfikacja celów strategicznych. Aktualizacja Strategii, w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, powinna być dokonana w okresie do roku 2020 najwyżej raz – na przykład w połowie okresu jej obowiązywania.

2. KATALOG PROJEKTÓW I PLAN DZIAŁANIA

Część projektowa Zintegrowanej Strategii Rozwoju Regionu Karkonosze zawiera szereg wybranych działań (patrz: część projektowa):

- Działanie 1.1: Modernizacja dalekobieżnej i regionalnej sieci dróg
- Działanie 1.2: Rewitalizacja kolei i rozwój przyjaznych dla środowiska form transportu
- Działanie 1.3: Inne rodzaje transportu
- Działanie 2.1: Zabezpieczenie instytucjonalne rozwoju regionalnego
- Działanie 2.2: Służby i usługi publiczne
- Działanie 2.3: Pomoc i opieka społeczna
- Działanie 2.4: Opieka zdrowotna
- Działanie 3.1: Zasoby ludzkie, edukacja i rynek pracy
- Działanie 3.2: Zabezpieczenie organizacyjne rozwoju gospodarczego
- Działanie 3.3: Produkcja regionalna i rynek regionalny
- Działanie 4.1: Integracja oferty usług w turystyce
- Działanie 4.2: Jakość usług i zasoby ludzkie w turystyce
- Działanie 4.3: Marketing turystyki
- Działanie 4.4: Współpraca podmiotów działających w turystyce
- Działanie 5.1: Koordynacja planowania przestrzennego
- Działanie 5.2: Środowisko naturalne
- Działanie 5.3: Korzystanie z zasobów naturalnych
- Działanie 5.4: Środowisko w gminach

Poszczególne działania będą wdrażane poprzez pomocą konkretnych propozycji projektowych. Informacje o nich zostały zebrane od poszczególnych podmiotów z regionu (gmin, przedsiębiorców, szpitali, szkół, organizacji pozarządowych, itp.) i opracowane w formie Katalogu projektów – bazy danych w formacie MS Excel. Propozycją projektową może być działanie inwestycyjne (budowa, renowacja, zakup i modernizacja wyposażenia, itp.), nieinwestycyjne (kursy, działania rekreacyjne, usługi społeczne, itp.), a także działania o charakterze organizacyjnym (spotkania, założenie organizacji, itp.). Za projekt uważane jest tylko jednorazowe działanie mające jasno zdefiniowany okres realizacji, budżet, itp. (a więc na przykład nie bieżące wsparcie lub finansowanie długofalowych działań).

W kolejnym etapie z Katalogu wybrane zostały propozycje uznane za priorytetowe i w związku z tym bezpośrednio lub pośrednio wspierać je będzie Związek Gmin Karkonosze jako realizator Strategii. Projekty te zostały włączone do planu działania, pozostałe pozostaną w Katalogu projektów.

Każda propozycja projektowa ujęta w Katalogu zawiera następujące informacje:

- nazwa,
- odniesienie do Działania w części projektowej ZSRR Karkonosze,
- realizator (nazwa podmiotu odpowiedzialnego za wdrożenie projektu),
- zakładany rok/lata realizacji,
- koszty przygotowania (koszty związane z przygotowaniem projektu pod względem technicznym, ekonomicznym, marketingowym i in., np. opracowania dokumentacji projektowej, wniosku o dotację itp.),
- koszty realizacji (koszty budowy, zakupu wyposażenia, realizacji kursu itp.),
- montaż finansowy (wyłącznie środki własne realizatora, względnie także środki programów krajowych, funduszy strukturalnych UE, itp.),
- kategorie, do których propozycja projektowa została zaszeregowana („zielone” - propozycje priorytetowe realizowane bezpośrednio przez Związek Gmin Karkonosze, „żółte” -

proponycje priorytetowe realizowane przez inne podmioty i pośrednio wsparte przez Związek Gmin Karkonosze, „białe” - pozostałe propozycje projektowe).

Projektom kategorii „białej” Związek Gmin Karkonosze może wystawić potwierdzenie o zgodności ze ZSRR Karkonosze. Działania propozycji projektowych kategorii „zielonej” i „żółtej” realizowane będą przez realizatorów (Związek Gmin Karkonosze lub inne podmioty) zgodnie z harmonogramem.